

متن پرسش

با سلام. استاد سوالی در مورد نظام کلی عقل و استناد به آن دارم و در کل برای فهم مفاهیم اعتقادی طوری که به خطا نرفت باید بر چه چیزی تکیه کنیم؟ اصلا ما روی چه اصلی باید بر حرف دیگران اتکا کنیم. مگر ما بیش از عقل چیزی با خود داریم. مگر ما امامی دیده ایم. مثلا اگر (مثال کلی) همه بگویند پانصد سال پیش امامی در فلان منطقه بود و همه ی خوبی ها را به او نسبت دهند و گفت اینکار را همه باید انجام دهند. آیا باید انجام داد (مانند نماز خواندن و... سنی ها و امثال..). مانند برخی احکام اسلامی که ما دلیلشان را در حال حاضر نمیفهمیم آیا باید فردی که در آن حوزه زندگی میکند پی دلایل نباشد. مانند یک جوان غربی که یکسره بمباران اطلاعاتی میشود. برای نمونه به او میگویند نعوض بالله پیامبر مسلمانان آدم عیاشی بوده چون چندین همسر داشت. آیا باید همانطور که در اطرافش میبیند افرادی که پی چندین جنس مونث هستند افراد عیاشی هستند قبول کند یا بر اساس حرفهای اطرافش... اصلا از متون تاریخی که آنها هم سراسر راست نیستند داستان اولیا را دانستیم. ولی از کجا جنبه الهی بودن آنها را بفهمیم. استاد من نمیخواهم مانند بقیه (قصد کم کردن ارج آنها راندارم) چون میگویند امام حسین آنگونه بود برایشان اشک بریزم چون یقین دارم در آن صورت اگر در آمریکا به دنیا می‌آمدم معلوم نبود چه فاسدی شوم چون آنجا رابطه جنسی یک امر جا افتاده و معمولی است. میخواهم امامت امام حسین (ع) را با قلبم درک کنم تا آنوقت بتوانم از حق مظلوم دفاع کنم و... نه فقط اشک بریزم. یا مثلا میگویند شب قدری است و چنان و چون. آخر من از کجا بدانم. آیا در آخرت برای صرف تکرار ارزشی قائل هستند. اصلا من از کجا به الهی بودن امامت و صدق آن پی ببرم؟ خلاصه برای راه سعادت چگونه باید بر عقل متکی بود که آخرش مانند آقای قرائتی نفرمایند مگر شما که دکتر میروید میپرسید که چرا این دارو را به من دادید. پس شما نیز نباید انتظار داشته باشید از همه چیز اسلام سر درآورید و باید به مراجع اعتماد کنید. اگر اینگونه باشد که مردم اروپا در قرون وسطا باید تا ابد به حرف روحانیونشان گوش میدادند صرف اینکه آنها روحانیون بزرگ ما هستند و سالها درس خوانده و ریاضت کشیده و... آنها باید بر چه چیزی استدلال میکردند؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: همین‌طور که می‌فرمایید ما تنها می‌توانیم به عقل خود اعتماد کنیم و تا آنجایی که عقل ما موضوعی را تصدیق کرد بدان اعتماد نماییم ولی بالاخره باید راه بیفتید و در هر چیزی که شک کردید اعم از موضوعات عقیدتی یا موضوعات تاریخی، با تحقیقات عقلی موضوعات

را دنبال کنید مطمئن باشید به هرچه رسیدید همان حق است. آری به جایی می‌رسید که عقل شما به شما می‌فهماند که قرآن حق است در آن صورت اگر تابع نظر قرآن می‌شوید به دلیل آن است که عقل شما حقانیت آن را تصدیق کرده. موفق باشید